

(प्रमाण); वयं तु भरतदेशावधिं कृत्वा हरीश्वर Rām. 4. 18. 25. ता, त्वम् limit, limitation. -Comp. -ज्ञानम् The faculty of perceiving ever what is not within the reach of the senses; N. of the third degree of knowledge; (मतिज्ञान, श्रुतिज्ञान, अवधिज्ञान, मनःपर्यायज्ञान, केवलज्ञान Jaina).

अवधिमत a. Limited, bounded.

अवधेय pot. p. 1 To be placed down or deposited. -2 To be attended to, to be believed. -3 To be known or apprehended. -यम् Attention.

अवहित p. p. 1 Deposited, placed; यथा ह्यवहितो वह्निर्दारुष्वेकः स्वयोनिसु Bhāg. 1. 2. 32; यथा क्षुरः क्षुरधानेऽवहितः Bri. Up. 1. 4. 7. -2 Attentive, careful; शृणु राजन्-वहितः सह भ्रातृभिरच्युत Mb. 3. 52. 54. शृणुत मनोभिरवहितैः V. 1. 2; शृणु मेऽवहिता वचः Rām.; Me. 102. -3 Celebrated, known. -4 Plunged into, fallen into; त्रितः कूपेऽवहितो देवान् हवत ऊतये Rv. 1. 105. 17. ता application, attention. -Comp. -अञ्जलि a. with joined hands.

अवधाव् 1 U. To run down, to drop down, to run after. अदो यदवधावत्यवत्कमधि पर्वतात् Av. 2. 3. 1.

अवधावनम् 1 Running after, pursuing, seizure. -2 Cleaning, washing.

अवधावित p. p. 1 Chased, pursued. -2 Cleaned, washed.

अवधीर् 10 P. To disregard, disrespect, treat with contempt, slight; अवधीरितसुहृदचनस्य H. 1; अवधीर्य वैर्यकलिता दयितम् Śi. 9. 59. Amaru. 83; to despise, repudiate, repulse; तत्किमवधीरयति मामार्यपुत्रः M. 5.

अवधीरणम् Treating with disrespect.

अवधीरणा Disrespect, despising; repulse; कृतवत्यसि नावधीरणामपरादेऽपि यदा चिरं मयि R. 8. 48; M. 3. 20; अयं स ते तिष्ठति संगमोत्सुको विशङ्कसे भीरु यतोऽवधीरणाम् Ś 3. 13.

अवधीरित p. p. Disrespected, disregarded, slighted; अवधीरितार्तवगुणम् Ki. 6. 25 excelled, set at naught; अचेतनं नाम गुणं न लक्ष्येन्मयैव कस्मादवधीरिता प्रिया Ś. 6. 13.

अवधीरिन् a. 1 Despising, scorning. -2 Excelling.

अवधू 5 U. 1 To shake, move, wave, cause to tremble; रेणुः पवनावधूतः R. 7. 43; लीलावधूतैः चामरैः Me. 37; Rs. 6. 15; Ki. 6. 3; Śi. 13. 36. -2 To shake off or out, shake, toss (lit. and fig.), remove (fig. also); overcome, get the better of; राजसत्त्वमवधूय मातृकम् R. 11. 90; सुरवधूरवधूतभयाः शरैः 9. 19 removing the fears of; अवधूय तद्रथयाम् 3. 61; व्रजन्ति शत्रून्वधूय निःस्पृहाः शमेन सिद्धिं सुनयो न भूभूतः Ki. 1. 42; रूपावधूय रक्षांसि Rām. -3 To discard, spurn, reject or treat with contempt, disregard; चण्डी मामवधूय पादपतितम् V. 4. 67; Ku. 3. 8; अवधूत-प्रणिपाताः V. 3. 5; अवधूतदुहितुप्रार्थनस्य Dk. 13. -Caus. (-धूनयति) To shake.

अवधूत p. p. 1 Shaken, waved. Māl. 9. 18. -2 Discarded, rejected, despised; R. 19. 43. -3 Insulted,

humiliated. हृतदारोऽवधूतश्च नाहं जीवितमुत्सहे Mb. 3. 232. 26. -4 Excelled, surpassed; लीलावधूतपद्मा कथयन्ती पक्षपातमधिकं नः Ratn. 2. 8. -5 Attacked, overcome. -6 Separated from worldly attachments. -तः An ascetic who has renounced all worldly attachments and connections; यो विलङ्घ्याश्रमान् वर्णानात्मन्येव स्थितः पुमान्। अतिवर्णाश्रमी योगी अवधूतः स उच्यते ॥ or अक्षरत्वात् वेरुण्यत्वात् धूतसंसारबन्धनात्। तत्त्वमस्यर्थसिद्धत्वाद्भवधूतोऽभिधीयते ॥ सदाच्छुतोऽधःशयनोऽवधूतः Bhāg. 3. 1. 19. अवधूतोपेक्षिते च कम्पिते चाश्रमान्तरे। Nm. -2 Smelling sense, nose, नालिनी नालिनी च प्राग्द्वारावेकत्र निमित्ति। अवधूतसखस्ताभ्यां विषयं याति सौरभम् ॥ Bhāg. 4. 25. 48. -Comp. -वेश a. undressed, naked.

अवधूननम् 1 Shaking, waving; पादस्पर्शस्तु रक्षांसि दुष्कृतीन्वधूननम् Ms. 3. 230; अमन्ददष्टौष्करावधूननम् Ki. 8. 6. -2 The practice of medicine, curing. -3 Agitation, trembling. -4 Disregarding. -5 Trampling on, treading.

अवधूकः One having no wife.

अवधूपित a. Perfumed with incense; Rām. 2.

अवधूलनम् Sprinkling absorbent powders on sores.

अवधृ 10 U. 1 (a) To determine, fix, resolve; इत्यवधार्य Pt. 1; यन्मयाऽवधारितम् Mk. 4. चयस्त्विषामित्यवधारितं पुरा Śi. 1. 3; विदर्भगतमनुष्ठेयमवधारितम् M. 5. (b) To ascertain, determine accurately, make out, know, perceive, understand; न विश्वमूर्तेरवधार्यते वयः Ku. 5. 78; Mu. 3. 4. -2 To consider or regard, think, look upon; मृतां मामवधारय Mb.; कुलोनेत्यवधार्यताम् Ks. 21. 124; Śi. 9. 22. -3 To hear, listen to, become acquainted with; वानप्रस्थस्य धर्मं ते कथयाम्यवधार्यताम् Mārka. P. -4 To reflect, consider, think; बालकोऽयमित्यवधार्य Pt. 4. -5 To limit, restrict.

अवधारः Accurate determination, limitation; सर्वत्र यदवधारेणोच्यते स एकान्तः Suśr.

अवधारक a. 1 Determining accurately; इष्टावधारकं वाक्यं आशीः Bharata. -2 Restricting oneself to anything.

अवधारण a. Restrictive, limiting. -णम्, -णा 1 Ascertainment, determination; मान° Dk. 161. -2 Affirmation, emphasis. -3 Limitation (of the sense of words); यावदवधारणे, एवावधारणे; मात्रं कात्स्न्येऽवधारणे Ak.; तुरत्रावधारणार्थः -4 Restriction to a certain instance or instances to the exclusion of all others. -5 Taking up, expressing, reciting (a name); न त्वां देवीमहं मन्ये राज्ञः संज्ञावधारणात् Rām. 5. 33. 10.

अवधारणीय, अवधार्य pot. p. To be ascertained determined or considered; विष्णोरिवास्यानवधारणीयम् R. 13. 5; परिणतिरवधार्यो यत्नतः पण्डितेन Bh. 2. 99.

अवधारित p. p. Ascertained, known, well observed, marked; सम्यगवधारितम् Ratn. 1.

अवधूत p. p. 1 Determined, resolved, settled. -2 Heard -3 Understood, made out. -4 (n. pl.) Organs of Senses (in Sāṅkhya Phil.)